

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., v právní věci žalobců a) **F B.** a b) **H. B.**, proti žalovanému **Městskému úřadu Moravské Budějovice**, se sídlem Moravské Budějovice, nám. Míru 31, právně zast. JUDr. Stanislavem Juránkem, advokátem se sídlem Moravské Budějovice, Husova 800, v řízení o žalobě proti nečinnosti žalovaného, spočívající v nevydání rozhodnutí o změně stavby před dokončením, povolené stavebním povolením ze dne 16. 9. 2013, č.j. MUMB/OŽP/18639/2013-Ho,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I. Shrnutí žalobní argumentace

[1] Žalobci v žalobě uvedli, že v ulici, v níž mají trvalé bydliště, probíhala oprava kanalizace na základě stavebního povolení žalovaného ze dne 16.9.2013, č.j. MUMB/OŽP/18639/2013-Ho. Povolení bylo vydáno na stavbu „Oprava inženýrských sítí v ulicích Peroutka, Veverkova, Nerudova v Moravských Budějovicích – SO 02 (oprava kanalizace)“. Stavební povolení nabylo právní moci dne 17.10.2013. Součástí stavebního povolení byla projektová dokumentace, vypracovaná v červenci 2012. V uvedené

dokumentaci mělo být mimo jiné vyhověno požadavku žalobců na snížení hloubky uložení potrubí a snížení povrchu vozovky s vybudováním dešťového kanálu před domem žalobců.

[2] V ulici Veverkova byly zahájeny stavební práce dne 24.8.2015 a dne 27.8.2015 byl na stavbě kontrolní den. Při něm žalobci zjistili, že stavba nebude prováděna dle projektové dokumentace z roku 2012, nýbrž podle změněné projektové dokumentace z roku 2014. Podle § 118 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), je stavebník povinen provádět stavbu v souladu s jejím povolením. V posuzované věci je však dle žalobců prováděna stavba v rozporu s § 118 odst. 3 stavebního zákona, neboť odporuje schválené projektové dokumentaci, přitom u vodoprávního úřadu nebyla podána žádost o povolení změny stavby před dokončením. Podle žalobců jde o změnu stavby podstatnou, která měla být se žalobci projednána. Při zjištění porušení § 118 stavebního zákona, měl žalovaný povinnost zahájit v uvedené věci řízení z moci úřední.

[3] Uvedené skutečnosti žalobce a) ověřil dne 4.9.2015 u žalovaného. Žalobce požadoval předložení projektové dokumentace, obsahující její změnu v roce 2014. Na žádost žalobce vyhotovil žalovaný dne 4.9.2015 písemné sdělení o tom, že *„dokument o změně stavby před jejím dokončením na ulici Veverkova nemůžeme předložit, jelikož se nenachází u projektové dokumentace. Investor nezažádal o změnu stavby před jejím dokončením.“*

[4] Jelikož je žalovaný od zjištění porušení § 118 stavebního zákona dosud nečinný (nezahájil ve věci řízení), navrhl žalobce a) dne 22.9.2015 opatření proti nečinnosti. Krajský úřad Kraje Vysočina dne 4.8.2016, č.j. KUJI 60667/2016 OŽPZ 2175/2016 PP-2, podaný návrh odložil bez dalších opatření (jako nedůvodný), přitom nečinnost správního orgánu nezjistil. Žalobci tedy využili všech možností ochrany proti nečinnosti ve správním řízení, avšak tento postup byl bezvýsledný. Krajský úřad nenařídil žalovanému zjednat nápravu tak, jak to požadoval v návrhu žalobce a).

[5] Na základě výše uvedeného žalobci navrhují, aby soud žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí o změně stavby před dokončením, povolené stavebním povolením ze dne 16.9.2013, č.j. MUMB/OŽP/18639/2013-Ho, ve lhůtě 5 dnů od právní moci rozsudku.

II. Vyjádření žalovaného k žalobě

[6] Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že proti vydanému stavebnímu povolení na předmětnou stavbu (stavební povolení ze dne 16.9.2013, č.j. MUMB/OŽP/18639/2013-Ho), jehož účastníky byli i žalobci, se nikdo z účastníků neodvolal a rozhodnutí tak nabylo právní moci dne 17.10.2013. Součástí vydaného stavebního povolení byla i schválená projektová dokumentace z roku 2012.

[7] Žalovaný doposud neobdržel od nikoho (zejména od investora) žádnou žádost o změnu stavby nebo o změnu projektové dokumentace, neměl tak důvod a ani podnět k vydání jakéhokoli rozhodnutí ve věci. Žalobci tvrzená nečinnost u žalovaného nenastala.

[8] Žalovaný rovněž řádně vyřídil žádost žalobce a) ze dne 19.8.2015 o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, kterou žalobce žádal žalovaného o informace, jak bude stavba

prováděna. Žalovaný reagoval na žádost dne 1.9.2015 tak, že k žádosti žalobce a) sdělil, že dno šachty bude sníženo tak, jak bylo dříve dohodnuto (žalobcem a) požadováno). Nedojde k navýšení nivelity komunikace. Postup žalovaného byl následně potvrzen i nadřízeným Krajským úřadem Kraje Vysočina ze dne 15.10.2015, č.j. KUJI 65292/2015.

[9] Dne 1.8.2016 žalovaný obdržel kopii zápisu z místního šetření na stavbě (uskutečněno dne 1.8.2016 ve věci rekonstrukce ulice Veverkova v Moravských Budějovicích), z něhož dovodil, že při místním šetření bylo zjištěno, že projektovaná kanalizace nebyla umístěna v dostatečné hloubce pro napojení nemovitosti žalobců č.p. X, a proto se zúčastněné strany dohodly (tedy i žalobce a)), že na stoce bude vložena nová revizní šachta a celá stoka bude zahloubena tak, aby bylo umožněno napojení nové přípojky od nemovitosti žalobců. Žalobce a) s tímto souhlasil. Uvedený zápis z místního šetření byl vložen jako informace do stavebního spisu na předmětnou stavbu dne 1.8.2016 a z textu tohoto záznamu (podepsal vedoucí stavebního úřadu) dále plyne, že jde o nepodstatnou odchylku oproti vydanému stavebnímu povolení, proto bude změna zakreslena v dokumentaci skutečného provedení stavby a předložena spolu se žádostí o vydání kolaudačního souhlasu.

[10] Žalovaný dále poukázal na to, že návrh žalobců na opatření proti nečinnosti odložil krajský úřad dne 4.8.2016 jako nedůvodný. Nečinnost žalovaného zjištěna nebyla, přitom připomínky žalobce a) jsou projednávány průběžně v rámci realizace stavby. V současné době probíhá řízení o vydání kolaudačního souhlasu na část inženýrských sítí.

[11] S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

III. Další podání žalobců

[12] V podání ze dne 19.12.2016 (doručeno soudu dne 20.12.2016), označeném jako replika, žalobci vyjádřili nesouhlas s obsahem vyjádření žalovaného k žalobě. K tomu kompletně zopakovali obsah žaloby. Bez bližších souvislostí pak zmínili rekonstrukci vozovky v roce 2003 a údajné nesplnění jejich požadavku na vyčištění studny. Znovu zopakovali, že součástí vydaného stavebního povolení byla projektová dokumentace z roku 2012, ve které bylo mimo jiné vyhověno jejich požadavku na snížení hloubky uložení potrubí. Z uvedených důvodů požadovali, aby stavba byla prováděna podle této projektové dokumentace.

[13] Od 4.9.2013 měl žalovaný důkazy o porušení stavebního zákona, přesto nezahájil řízení a nevydal rozhodnutí (o změně stavby před dokončením), ač to bylo jeho povinností. Bylo tím porušeno právo žalobců na projednání uvedené změny. Ani krajský úřad následně neposkytl žalobcům právní ochranu a nenařídil žalovanému zjednatí nápravy, jak žalobci požadovali.

[14] V dalším podání žalobců, doručeném soudu dne 14.2.2017, nově odkazovali na porušení § 42 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), který podle žalobců ukládá povinnost správnímu orgánu přijímat podněty tak, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední.

[15] Žalobci opakovaně namítali porušení § 118 odst. 3 věty čtvrté stavebního zákona, z něhož podle nich vyplývá, že žádost o změnu stavby před dokončením projedná stavební úřad s účastníky stavebního řízení. Jelikož byl žalovaný ve věci nečinný, nebyla změna stavby

projednána se žalobci, čímž bylo porušeno jejich právo vyplývající z cit. ust. Přitom žalovaný o porušení stavebního zákona investorem (nepodal žádost o změnu stavbu, jak bylo jeho povinností dle § 118 odst. 3 stavebního zákona) věděl od září 2015.

[16] Žalobci nesouhlasili s eventuálním přiznáním náhrady nákladů řízení žalovanému. Jinak setrvali na žalobních tvrzeních.

IV. Další podání žalovaného

[17] Podáním ze dne 19.1.2017, doručeným soudu dne 20.1.2017, žalovaný reagoval na podání žalobců. Shrnl, že jednak uváděli historické údaje, které nemají souvislost s nyní projednávaným návrhem, a jednak opakovaně tvrdili to, co již uvedli v žalobě. K námitce neprovádění stavby dle projektové dokumentace z roku 2012, nýbrž dle dokumentace z roku 2014, žalovaný opět uvedl, že od vydání stavebního povolení dne 16.9.2013 (v právní moci dne 17.10.2013) neobdržel jakoukoliv žádost o změnu stavby nebo změnu projektové dokumentace. Neměl tedy žádný důvod ani podnět k vydání jakéhokoliv rozhodnutí ve věci. Zdůraznil, že pro tuto stavbu, prováděnou dle výše citovaného stavebního povolení, již byl vydán kolaudační souhlas s užíváním stavby dne 22.12.2016, č.j. MUMB/OŽP/29091/2016. Uvedený kolaudační souhlas nechal žalovaný založit do spisu. V dalším žalovaný plně odkázal na předchozí vyjádření ve věci.

V. Jednání konané dne 21.2.2017

[18] Při nařízeném jednání účastníci řízení setrvali na dosavadní argumentaci. Žalobkyně b) byla z jednání omluvena žalobcem a).

[19] Žalobce a) při jednání upřesnil, resp. potvrdil žalobní petit (plyne i z použité žalobní argumentace). Ačkoliv skutkový stav nebyl mezi účastníky řízení sporný – rozhodnutí o změně stavby před dokončením nebylo vydáno (podle žalobců mělo být vydáno; žalovaný neviděl důvod k vydání jakéhokoliv rozhodnutí), soud z důvodu upřesnění shrnul při jednání skutkový stav a průběh předchozího řízení před správními orgány (dle připojeného správního spisu a listin předkládaných žalobcem a) i žalovaným).

[20] Průběh řízení před správními orgány nebyl mezi účastníky řízení sporný: Dne 16.9.2013 bylo žalovaným vydáno stavební povolení na předmětnou stavbu (oprava kanalizace), současně byla schválena projektová dokumentace z roku 2012. Dne 24.8.2015 byly zahájeny stavební práce. Dne 27.8.2015 proběhl kontrolní den na uvedené stavbě, přitom žalobci rozporovali provádění stavby, neboť není prováděna v souladu s projektovou dokumentací z roku 2012. Dne 4.9.2015 žalobce a) žádal žalovaného o předložení dokumentu, osvědčujícího změnu stavby před jejím dokončením. Ze sdělení žalovaného ze dne 4.9.2015 vyplynulo, že takový dokument se ve spise nenachází. Dne 19.8.2015 požádal žalobce a) žalovaného o informaci, jak bude stavba prováděna. Žalovaný mu v odpovědi ze dne 1.9.2015 sdělil, že dno šachty bude sníženo tak, jak bylo dříve žalobcem a) požadováno. Nedojde k navýšení nivelity komunikace. Řádné vyřízení žádosti žalobce a) následně dne 15.10.2015 potvrdil Krajský úřad Kraje Vysočina. Dne 22.9.2015 podal žalobce a) návrh na opatření proti nečinnosti žalovaného ke Krajskému úřadu Kraje Vysočina. Návrh byl krajským úřadem dne 4.8.2016 odložen bez dalších opatření s tím, že nečinnost žalovaného nebyla zjištěna. Na

stavbě došlo dne 1.8.2016 k místnímu šetření, z něhož byl pořízen zápis, ze kterého vyplynulo řešení nedostatečné hloubky uložení kanalizace tak, aby bylo umožněno napojení nové přípojky žalobců. Na místě bylo dohodnuto (žalobce souhlasil), že na stoce bude vložena nová revizní šachta a stoka bude zahloubena tak, aby došlo k napojení přípojky žalobců z jejich nemovitosti. O uvedeném závěru byla dne 1.8.2016 vložena informace do stavebního spisu s tím, že se jedná o nepodstatnou odchylku stavby oproti vydanému stavebnímu povolení, proto bude pouze zakreslena v dokumentaci skutečného provedení stavby a předložena k žádosti o vydání kolaudačního souhlasu. Shodně o dohodnutém postupu informovala žalobce i společnost Vodovody a kanalizace Třebíč dopisem ze dne 1.8.2016. Dne 22.12.2016 vydal žalovaný pod č.j. MUMB/OŽP/29091/2016, kolaudační souhlas s užívání stavby – části inženýrských sítí. Kolaudační souhlas dokládá povolený účel užívání stavby „Oprava inženýrských sítí v ul. Peroutka, Veverkova, Nerudova v k.ú. Moravské Budějovice – SO 02 – oprava kanalizace“ – dílčí část ulice Veverkova – stoka VK1 a stoka VK2 (podle stavebního povolení žalovaného ze dne 16.9.2013, č.j. MUMB/OŽP/18639/2013-Ho). Kolaudační souhlas byl vydán na žádost stavebníka po uskutečnění závěrečné kontrolní prohlídky dne 14.12.2016. Při ní nezjistil vodoprávní úřad ve smyslu § 122 odst. 3 stavebního zákona závady, které by bránily bezpečnému užívání a ani rozpor se závaznými stanovisky dotčených orgánů. Shledal též, že skutečné provedení stavby a její užívání nebude ohrožovat život a veřejné zdraví, život a zdraví zvířat, bezpečnost anebo životní prostředí. Ke zjištěným odchylkám skutečného provedení stavby od schválené dokumentace vodoprávní úřad uvedl, že tyto odchylky byly zaznamenány v dokumentaci skutečného provedení stavby vypracované dne 11.10.2016 Ing. J. S. Krajská hygienická stanice Kraje Vysočina sdělila ke kolaudačnímu souhlasu závazné stanovisko – bez připomínek. Ke kolaudačnímu souhlasu uvedl žalobce při jednání soudu, že tento mu je znám.

VI. Posouzení věci Krajským soudem v Brně

[21] Soud se v mezích žalobních bodů zabýval tím, zda lze na základě zjištěného skutkového stavu dospět k závěru o nečinnosti žalovaného s vydáním rozhodnutí ve věci samé, jak bylo tvrzeno v žalobě, přičemž shledal, že **žaloba není důvodná**.

[22] Soud se nejprve zabýval otázkou splnění podmínek řízení, aby o žalobě mohl vůbec jednat, a to jak její včasností, tak i přípustností (včetně náležitostí žaloby) ve smyslu § 79 a § 80 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Žaloba byla podána včas a je přípustná, když žalobci (i dle jejich tvrzení) bezvýsledně vyčerpali prostředky ochrany proti nečinnosti u správního orgánu. Návrh na opatření proti nečinnosti byl podán u Krajského úřadu Kraje Vysočina (prostřednictvím žalovaného) dne 22.9.2015 a krajský úřad jej vyřídil sdělením ze dne 4.8.2016 tak, že návrh odložil bez dalších opatření, přičemž nečinnost nezjistil. Žaloba přitom byla u zdejšího soudu podána dne 23.8.2016 (k poštovní přepravě předána dne 22.8.2016 – viz obálka založená ve spise). V soudním řízení bylo dále ověřeno, že se žalobci touto žalobou domáhali vydání rozhodnutí, resp. aby soud žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí o změně stavby před dokončením (nečinnost žalovaného spatřovali v nevydání tohoto rozhodnutí).

[23] V daném případě soud vycházel ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 81 odst. 1 s.ř.s.).

[24] Mezi stranami nebyl skutkový stav (viz shrnutí shora – bod V) v zásadě sporný.

[25] Podle § 79 odst. 1 s.ř.s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Podle odst. 2 je žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.

[26] Podle § 81 odst. 2 s.ř.s. je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon. Podle odst. 3 soud zamítne žalobu, není-li důvodná.

[27] Žalobci nečinnost žalovaného spatřovali v nevydání rozhodnutí o změně stavby před jejím dokončením ve smyslu § 118 odst. 1 a 3 stavebního zákona, a to konkrétně stavby pravomocně povolené stavebním povolením žalovaného ze dne 16.9.2013, č.j. MUMB/OŽP/18639/2013-Ho, na opravu kanalizace (mimo jiné v ulici, kde žalobci bydlí).

[28] Otázku nečinnosti soud posuzuje vzhledem k tomu, zda je dáno veřejné subjektivní právo žalobců na vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení, a zda toto právo bylo nečinností správního orgánu porušeno. Soud zjišťuje, jestli je žalovaný správní orgán v nečinnosti s vydáním rozhodnutí v konkrétní věci práv a povinností žalobců, jak jsou nastíněny žalobou. Nečinnost správního orgánu tedy představuje zásah do veřejných subjektivních práv, k jejichž ochraně je pak správní soudnictví povoláno (§ 2 s.ř.s.)

[29] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.6.2007, č.j. 4 Ans 10/2006-59, nemá žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu místo v jakémkoliv případě pasivity správního orgánu, ale pouze tehdy, pokud hmotné právo zakládá subjektivní nárok žalobce na vydání rozhodnutí ve věci samé či osvědčení. Nelze proto s úspěchem podat žalobu proti nečinnosti v případech, kdy právní předpisy nezakládají povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

[30] Žalobci namítali, že žalovaný porušil § 118 stavebního zákona. Podle § 118 odst. 3 stavebního zákona může **na žádost** stavebníka stavební úřad povolit změnu stavby před jejím dokončením. Dle posledně citovaného ustanovení postupuje stavebník, jehož úmyslem je při provádění stavby se od povolení nebo dokumentace odchýlit. Podáním žádosti stavebníka je zahájeno správní řízení (§ 44 odst. 1 správního řádu). Náležitosti takové žádosti vyplývají mimo jiné z § 37 a § 45 odst. 1 správního řádu. Z podaného výkladu je zřejmé, že uplatněním žádosti o změnu stavby před jejím dokončením vznikají stavebníkovi nejen práva, ale především další povinnosti. Jiné osobě, než stavebníkovi, obdobná práva a povinnosti neplynou. Žádost o změnu stavby před jejím dokončením může dle logického uvažování podat pouze stavebník (§ 118 odst. 3 stavebního zákona).

[31] Při zahájení správního řízení na žádost, resp. o žádosti (stavebníka), hraje významnou roli předmětná žádost, jako specifický druh podání ve správním řízení, který obsahuje návrh ve věci. Pro posouzení žádosti je rozhodující právě její obsah. Řízení o podané žádosti je ovládáno dispoziční zásadou, a je tedy zcela na podateli (účastníku řízení), zda uvedenou žádost vůbec podá. Správní řád proto připouští i možnosti, že účastník řízení předmět své žádosti v průběhu řízení změní, popř. předmět žádosti zúží anebo žádost vezme zcela zpět.

V takovém případě správní orgán řízení o předmětné žádosti zastaví. Současně však platí, podá-li účastník řízení (stavebník) ke stavebnímu úřadu žádost o stavební povolení (či jiný typ žádosti), je stavební úřad povinen ve lhůtách stanovených správním řádem o takové žádosti rozhodnout. Naproti tomuto typu správního řízení, kdy se řízení zahajuje na žádost, existuje řízení zahájené z moci úřední podle § 46 správního řádu, které má právo a povinnost zahájit pouze správní orgán, jakmile nastane zákonem předvídaná skutečnost. Tento typ řízení nelze zahájit návrhem fyzické či právnické osoby, nýbrž pouze z moci úřední.

[32] V nyní projednávané věci se žalobci dovolávají nečinnosti žalovaného z toho důvodu, že nevydal rozhodnutí o změně stavby před jejím dokončením (§ 118 stavebního zákona). Toto řízení však v žádném případě nelze zahájit z moci úřední (ve smyslu § 46 správního řádu), nýbrž pouze na žádost stavebníka dle § 118 odst. 3 věta první stavebního zákona (dle § 45 správního řádu řízení zahájené na žádost). Namítané zahájení řízení, a tedy i rozhodnutí v něm vydané (o změně stavby před jejím dokončením), je plně v dispozici stavebníka (srov. „*stavební úřad může na žádost stavebníka nebo jeho právního nástupce povolit změnu stavby před jejím dokončením*“ dle § 118 odst. 3 stavebního zákona). Jelikož hmotné právo zakládá subjektivní nárok na vydání rozhodnutí v označeném řízení pouze u žadatele – stavebníka, nemohou se žalobci s úspěchem domáhat vydání tohoto rozhodnutí ani prostřednictvím žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu (nečinnost žalovaného spatřují v nevydání uvedeného rozhodnutí).

[33] Právní předpisy nezakládají povinnost správního orgánu vydat požadované rozhodnutí ve věci samé z úřední povinnosti. Takové rozhodnutí může správní orgán vydat pouze na žádost oprávněné osoby (stavebníka), a to v řízení zahájeném na jeho žádost. Stavebník však takovou žádost nepodal (řízení o žádosti nebylo zahájeno). Oprávněnou osobou k podání takové žádosti nebyl žalobce a) a ani žalobkyně b). Žalobou na ochranu proti nečinnosti se proto nemohou domáhat toho, aby žalovanému správnímu orgánu byla uložena povinnost zahájit řízení o změně stavby před jejím dokončením a vydat v něm rozhodnutí ve věci samé. Hmotné právo totiž žalobcům nezakládá subjektivní nárok na vydání takového rozhodnutí ve věci samé. Nenáleží-li žalobcům veřejné subjektivní právo na vydání rozhodnutí ve věci samé, nemůže pak být ani toto právo porušeno nečinností správního orgánu, resp. správní orgán není v nečinnosti s vydáním rozhodnutí ve věci samé.

[34] Postup (podnět) žalobců u správního orgánu nebyl citovaným návrhem (žádostí) na zahájení řízení. K tomu žalobci ani neměli oprávnění stavebníka. Jak bylo soudem zjištěno ze souhlasných tvrzení účastníků řízení, jiný návrh (žádost) na zahájení řízení o změně stavby před dokončením nebyl podán, řízení o žádosti tak nebylo zahájeno a žalovaný nebyl povinen o takovém neexistentním návrhu rozhodovat (vydávat rozhodnutí). Žalovaný nebyl nečinný.

[35] Aby bylo žalobcům založeno veřejné subjektivní právo na vedení řízení a vydání rozhodnutí ve věci samé, musí tak stanovit zákon. Takové ustanovení však ve stavebním zákoně i správním řádu absentuje (vycházejí z toho, že žalobci nejsou stavebníky), a proto žalobci nebyli oprávněni podat žádost a zahájit tak stavební řízení o změně stavby před jejím dokončením. Žalobci nejsou stavebníky uvažované stavby. Řízení o změně stavby před jejím dokončením je řízením návrhovým (princip dispozitivnosti), zahajovaným pouze na žádost oprávněné osoby (stavebníka). Oprávněný žadatel pak legitimně očekává vydání rozhodnutí v řízení o své žádosti.

[36] Z výše uvedeného vyplývá, že se žalobci domáhali žalobou na ochranu proti nečinnosti ochrany (jejich) neexistujícího veřejného subjektivního práva proti žalovanému, jenž v daném případě nebyl správním orgánem, který by byl povinen vydat rozhodnutí (zahájit řízení). K nečinnosti žalovaného nedošlo, rozhodnutí požadované žalobci nelze vydat.

[37] Z jednotlivých podání žalobců plyne, že jim především vadilo odchýlení se realizace stavby od projektové dokumentace zpracované v roce 2012. V ní měla být dohodnuta úprava hloubky uložení hlavní kanalizace pod povrchem vozovky tak, aby došlo k bezproblémovému napojení přípojky žalobců z jejich nemovitosti. Jak plyne z předložených listin obou zúčastněných stran na soudním řízení, uvedený problém byl v průběhu realizace stavby odstraněn, tj. vyřešen ve prospěch žalobců (za jejich součinnosti) tak, že stoka bude uložena o cca 70 cm níže, než bylo navrženo v ověřené dokumentaci vodoprávním úřadem, což má zajistit řádné napojení nové kanalizační přípojky žalobců z jejich nemovitosti, odvodňující sklep jejich rodinného domu. Tato dohoda se stavebníkem byla vložena do spisu jako informace, přitom změna stavby byla kvalifikována jako nepodstatná odchylka oproti vydanému stavebnímu povolení s tím, že bude zakreslena v dokumentaci skutečného provedení stavby a následně předložena spolu se žádostí o vydání kolaudačního souhlasu. O tom svědčí vydaný kolaudační souhlas ze dne 22.12.2016, č.j. MUMB/OŽP/29091/2016. Podle kolaudačního souhlasu byly odchylky zaznamenány v dokumentaci skutečného provedení stavby vypracované dne 11.10.2016 Ing. J. S. Současně bylo uvedeno, že provedenou závěrečnou kontrolní prohlídkou stavby nebyly zjištěny závady bránící jejímu bezpečnému užívání ani rozpor se závaznými stanovisky dotčených orgánů k užívání stavby (§ 122 odst. 3 stavebního zákona) a rovněž bylo shledáno, že skutečné provedení stavby a její užívání nebude ohrožovat život a veřejné zdraví, život a zdraví zvířat, bezpečnost anebo životní prostředí. Uvedený kolaudační souhlas dokládá soulad stavby s právními předpisy (dle sdělení žalobce a) je mu tento dokument znám), žalobci tedy nemusí mít obavy z nevhodného provedení stavby.

[38] Soud pro úplnost doplňuje s odkazem na § 121 odst. 1 stavebního zákona, že není vždy v každém případě nutné vést řízení o změně stavby před jejím dokončením (§ 118 stavebního zákona), neboť jde-li o nepodstatné odchylky stavby oproti vydanému stavebnímu povolení či ověřené projektové dokumentaci, mohou být tyto odchylky stavebníkem vyznačeny pouze v dokumentaci skutečného provedení stavby. Ta je pak stavebnímu úřadu předložena spolu s oznámením o užívání stavby nebo se žádostí o vydání kolaudačního souhlasu (podle § 122 odst. 1 stavebního zákona). Stavební úřad vezme tyto nepodstatné odchylky na vědomí. Právě v posuzované věci byly stavebním úřadem kvalifikovány odchylky stavby (oproti schválené dokumentaci) jako nepodstatné, spočívající především v hloubce uložení kanalizace a vytvoření šachty tak, aby bylo umožněno napojení nemovitosti žalobců na centrální kanalizaci. Uvedené odchylky stavby byly ve prospěch žalobců (viz např. zápis z místního šetření ze dne 1.8.2016 a dopis společnosti Vodovody a kanalizace Třebíč adresovaný dne 1.8.2016 žalobci a)).

[39] Žalobci v doplnění repliky ještě namítali porušení § 42 věty první správního řádu („*správní orgán je povinen přijímat podněty, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední*“). Z dikce citovaného ustanovení plyne, že se vztahuje výhradně ke správnímu řízení zahájenému z moci úřední, resp. k zahajování správního řízení z moci úřední. Nikoliv však ke druhému způsobu zahájení správního řízení, a to na žádost účastníka řízení. Jak již bylo

podáno ve výkladu výše, v daném řízení se žalobci domáhali zahájení řízení o změně stavby před jejím dokončením a vydání rozhodnutí v uvedeném řízení (§ 118 stavebního zákona). Takové řízení může být zahájeno pouze na žádost oprávněného účastníka správního řízení. Není tedy na místě aplikace § 42 správního řádu, neboť se vztahuje k zahájení správního řízení z moci úřední (což není daný případ). Žalobci si nesprávně vyložili dikci ust. § 42 věty první správního řádu, přitom v této souvislosti nebylo žádné jejich právo porušeno.

VII. Závěr a náklady řízení

[40] Na základě výše uvedeného žalovaný nebyl nečinný a neměl povinnost vydat rozhodnutí, které žalobci požadovali, soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 81 odst. 3 s.ř.s.

[41] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci ve věci úspěch neměli (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Soud shledal, že jde o orgán veřejné správy, který v soudním řízení správním vystupuje jako účastník v oboru své působnosti, přičemž hájit své postupy u soudu proti správní žalobě představuje zřejmou součást povinností správního úřadu, plynoucích mu z běžné správní agendy. K plnění těchto úkolů jsou správní orgány náležitě personálně vybaveny, jinak by nemohly být způsobilé k výkonu své činnosti. V dané věci navíc nešlo o právně složitý případ, a to i s ohledem na neznalost právní úpravy stavebního zákona žalobci. Náklady žalovaného na zastoupení advokátem proto neshledal soud za důvodně vynaložené.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 21. února 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
předsedkyně senátu
v.z. JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D.
členka senátu
(dle § 54 odst. 2 s. ř. s.)